

Huvudman

Praktiska Utbildning AB, orgnr. 5564781606
Box 213 10124
Stockholm

Ärendet

Tillsyn av Praktiska Gymnasiet Göteborg Gamlestaden i Göteborg; nu fråga om uppföljning av beslut den 10 maj 2023

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Praktiska Gymnasiet Göteborg Gamlestaden i Göteborg. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Praktiska Gymnasiet Göteborg Gamlestaden följer gällande bestämmelser om särskilt stöd och andra stödinsatser, utbildning på introduktionsprogram, arbetsplatsförlagt lärande, bedömning och betygssättning samt anställning av olegitimerade lärare.

Skolinspektionen har den 10 maj 2023 beslutat att förelägga Praktiska Utbildning AB att senast den 10 november 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd och andra stödinsatser och utbildningen på introduktionsprogram.

Praktiska Utbildning AB har den 7 november 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har därefter, den 14 november 2023, inhämtat kompletterande uppgifter via telefon med huvudmannens kontaktperson.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Praktiska Utbildning AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Särskilt stöd och andra stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utreda behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömde i beslut den 10 maj 2023 att rektorn inte ser till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startar skyndsamt efter det att lärare har anmält behov av en sådan utredning. Skolinspektionens utredning visade att det inte startades utredningar i alla de fall som en anmälan om särskilt stöd gjordes, utan att specialpedagogen behövde göra en prioritering av de utredningar som startades.

I sin redovisning av vidtagna åtgärder den 8 november 2023 uppger huvudmannen blanda annat följande. Rektorn har sedan Skolinspektionens besök omfördelat resurser för att tillgodose skolans behov av specialpedagogisk kompetens genom att utöka tjänsten, från tidigare totalt 80 procent, till att omfatta en heltidstjänst samt ytterligare en tjänst om 60 procent. Vid tillsyn framkom att specialpedagog behövt prioritera vilka utredningar som ska startas och därmed inte kunnat möta elevers behov av särskilt stöd. Den resursförstärkning som nu skett har, enligt huvudmannen, möjliggjort ett sådant arbete. Elevhälsans professioner har tillsammans med rektorn sett över skolans ärendegång för att säkerställa att flödet för mottagande av en anmälan om särskilt stöd har stärkts och förbättrats, detta för att säkerställa att det skyndsamt startas utredningar i alla de fall som en anmälan om särskilt stöd sker. Skolans lärare har involverats vid gemensamma mötestillfällen, såsom vid APT och vid genomgång av skolans plan för det systematiska kvalitetsarbetet, men även skriftligen via rektors veckobrev och lärarna är förtrogna med ärendegången. Vidare har rektorn tillsammans med elevhälsan säkerställt att skolans utredningar omfattar kartläggning av skolsituationen samt en pedagogisk bedömning. I enlighet med beslutet har rektorn skapat en logg för att kunna dokumentera antalet inkomna anmälningar samt vilket datum utredning har startat.

Huvudmannen har även inkommit med dokumentation avseende hur många anmälningar om behov av särskilt stöd som inkommit till rektorn under perioden den 10 maj till den 2 november 2023 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev. Av denna dokumentation framgår att åtta anmälningar har inkommit under perioden, att beslut om att starta utredning har fattats inom någon dag upp till någon vecka avseende samtliga dessa anmälningar samt att beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att ej upprätta åtgärdsprogram har fattats i samtliga fall utom två där utredningen är pågående.

Studiehandledning på modersmålet

Skolinspektionen bedömde i beslut den 10 maj 2023 att det fanns brister i arbetet med att ge elever studiehandledning på modersmålet. Skolinspektionens utredning

visade att det fanns elever som var i behov av studiehandledning på thailändska, arabiska och dari/persiska för att nå betygskriterierna, som inte fick studiehandledning på dessa språk. Utredningen visade vidare att det fanns elever som var i behov av studiehandledning i somaliska som inte gavs sådant stöd i den omfattning de behövde.

I sin redovisning av vidtagna åtgärder den 8 november 2023 uppger huvudmannen bland annat följande. När det gäller studiehandledning på modersmål har skolan sedan Skolinspektionens besök sett över både hur de informerar elever om rätten till studiehandledning samt hur man i sina befintliga rutiner kan aktualisera frågan och lyfta perspektivet som en tidig utgångspunkt kopplad till elevernas måluppfyllnad. Alla elever som antas till Praktiska Gymnasiet Gamlestaden får en "Handbok" hemskickad där elever och vårdnadshavare bland annat får information om skolans rutiner. I handboken finns information om hur man ska gå tillväga om man har behov av studiehandledning. Utöver detta informeras eleverna i årskurs 1 muntligt vid skolstart. Utifrån de överlämningar som skolan fått, gällande nya elever, har specialpedagog under hösten inventerat behovet av studiehandledning. För att säkerställa att även elever i årskurs 2 och 3 erbjuds studiehandledning har man tagit ett omtag i dessa årskurser. Höstens kartläggning har resulterat i att 20 elever bedömts ha behov av studiehandledning. Av dessa deltar tre elever i studiehandledning (italienska/rumänska/thailändska) via Linguista, AcadeMedias interna språkcentrum, där undervisningen består av fjärrundervisning tillsammans med en av skolan utsedd handledare i klassrummet. Utöver detta har skolan schemalagt studiehandledning för 10 elever i somaliska och 7 elever i arabiska, som äger rum med lärare på plats i skolan. Skolans rutin kring proaktiv elevuppföljning (MUD - måluppfyllelsedokument) ger tydliga signaler om elev ej befaras uppnå målen. Samtliga lärare dokumenterar vid dessa tillfällen om de elever de undervisar har en kunskapsutveckling som gör att de förväntas nå målen eller ej. Vid de möten som följer efter dokumentationen har behov av studiehandledning lyfts som en tidig faktor. För de elever som i samband med elevavstämningsmötet uppmärksammas för att eventuellt ha behov av studiehandledning på modersmålet kopplas elevhälsoteamet in för att kartlägga och utreda om så är fallet.

Rättslig reglering

Utreda behov av särskilt stöd

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Studiehandledning på modersmålet

Av 9 kap. 9 § gymnasieförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Praktiska Utbildning AB nu bryter mot bestämmelserna när det gäller särskilt stöd och andra stödinsatser. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utbildningen på introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 10 maj 2023 att utbildningen på introduktionsprogrammet yrkesintroduktion inte uppfyllde författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visade att det fanns elever på introduktionsprogrammet yrkesintroduktion som gick i år 3 och som varken hade haft apl eller praktik under sin utbildning.

I sin redovisning av vidtagna åtgärder den 8 november 2023 uppger huvudmannen att rektorn tillsammans med de lärare som undervisar på yrkesintroduktion samt APL-ansvarig har diskuterat och säkerställt att inga hinder föreligger för att anskaffa platser till elever som läser yrkesintroduktion. Rektorn har vidare förtydligat vikten av att alla elever på yrkesintroduktion bereds en APL- eller praktikplats, i enlighet med utbildningens innehåll och mål. I den proaktiva elevavstämning (MUD) som skolan genomför, en gång i veckan på ett rullande klassschema, finns elevers tillgång till APL-plats med som en av de parametrar som regelbundet följs upp. Då det vid inskrivningssamtal på yrkesintroduktion i flertalet fall framkommit att elever haft skolproblematis bakgrund bland annat kopplad till närvaro och psykisk ohälsa kommer huvudmannens specialpedagogiska resurs att inom ramen för skolornas specialpedagogiska nätverk lyfta hur man kan arbeta med att förbereda elever inför APL. Rektorn har under hösten säkerställt, tillsammans med skolans APL-ansvarige, att det finns en plan och platser för elever

i årskurs 2 och 3, som i enlighet med skolans organisation för yrkesintroduktion, är de årskurser som har APL/praktik under pågående läsår. Skolan har i skrivande stund totalt tolv elever i årskurs 3, inskrivna på yrkesintroduktion. Av dessa är nio av eleverna ute på APL/praktik. Elever i årskurs 2 på yrkesintroduktion har sin APL-/praktikperiod under vårterminen (april). Kring de elever i årskurs 3, som för tillfället inte är ute på APL/praktik, finns det särskilda omständigheter, som huvudmannen har redogjort för muntligen i telefonsamtal den 14 november 2023.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 5 § gymnasieförordningen framgår att yrkesintroduktion i huvudsak ska innehålla yrkesinriktad utbildning. Den får innehålla hela eller delar av kurser i karaktärsämnen och i gymnasiegemensamma ämnen som ingår i gymnasieskolans nationella yrkesprogram eller annan yrkesinriktad utbildning bland annat att utbildningen. Det framgår vidare att utbildningen på yrkesintroduktion ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande enligt 4 kap. 12-14 §§ eller praktik.

Arbetsplatsförlagt lärande behöver dock inte förekomma i den omfattning som anges där. Enligt 17 kap. 3 § skollagen är syftet med programinriktat val att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet. Syftet med yrkesintroduktion är att elever ska få en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram. Syftet med språkintröduktion är att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilken möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning.

Enligt 17 kap. 4 § skollagen får programinriktat val och yrkesintroduktion utformas för en grupp elever eller för en enskild elev. Övriga introduktionsprogram ska utformas för en enskild elev. Enligt 17 kap. 6 § skollagen ska utbildningen på introduktionsprogram bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till minst 23 timmars undervisning i veckan. Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl. Av 1 kap. 7 § gymnasieförordningen framgår att en individuell studieplan för en elev på introduktionsprogram bland annat ska innehålla uppgifter om utbildningens mål och längd, delar av kurser, annan yrkesinriktad utbildning, praktik och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen, och, när det är aktuellt, det yrkesområde som utbildningen inriktas mot.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Hanne Lernout

Föredragande
Signerat av: Hanne Lernout